

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto III. Št. 47

Kranj, 23. novembra 1950

Cena din 2.—

Z veliko udeležbo pri nedeljskih volitvah v frontne organizacije so frontovci potrdili strnjeno Osvobodilne fronte

Kranj, 20. novembra

Včeraj so bile volitve odborov osnovnih frontnih organizacij in delegatov za okrajni zbor OF Kranj - okolica. Iz poročil, ki smo jih prejeli od naših dopisnikov, je razvidno, da so te volitve močno razgibale nad 31.000 frontovcev v kranjskem okoliškem okraju na dan volitev. Mnogi frontni odbori so se odzvali tekmovalni napovedi Sv. Ane nad Tržičem, kje bodo imeli lepše okrašena volišča, kje bodo prej končali volitve s 100% udeležbo in opravili največ prostovoljnih delovnih ur na raznih gradiliščih in pri popravilu cest.

Dobro so se odrezali predvsem na Jezerskem, kjer so prihajali z godbo frontovci že pred 4. uro na volišče. Do 7. ure je volilo 55,6% frontovcev, ki so po volitvah odšli na gradilišče združnega doma, kjer so delali skupno s člani JA in opravili 805 prostovoljnih delovnih ur pri izkopu in prevozu 120 kubičnih metrov zemlje ter dovozu 15 kub. metrov vodnega peska. Volitve so zaključili s 13 streli ob pol dvanajstih s 100% udeležbo. K temu so imeli najlepše okrašeno volišče in so tudi v vsem ostalem prednjačili ter dokazali, da niso zastoj prejeli od Okrajnega OF odbora prehodno zastavico in priznanje za prejšnji mesec. V Besnici so po opravljenih volitvah odšli s harmoniko na čelu na gradilišče nove postaje, kjer je 45 frontovcev opravilo nad 400 ur prostovoljnega dela. Frontovci pri Sv. Ani nad Tržičem so popravljali ceste, vozili les za združni dom, delali na njegovi gradnji in drugih delovnih, kjer je bilo opravljenih 350 ur dela, volitve pa so zaključili ob 15. uri 100%. V opoldanskih urah so končali volitve v vseh Jamniku, Gozdu, Volči, Topoli; ob 13. uri v Podbrezjah, Viskem, Sebenjah, Olševku, Hotemozah, Brdu in Dupljah, a eno uro pozneje na Malenskem vrhu, v Sori, Zalilogu, Dorfarjih, Sorici in Predvoru. V Predvoru so se udeležili tudi prostovoljnega dela. 33 frontovcev je opravilo 170 ur pri prevozu lesa, na žagi, v proizvodnji in pri kopanju temeljev za hišo učitelju. Frontovci na Kokrici pa so naredili 150 ur prostovoljnega dela na popravilu ceste Kokrica-Golnik. Pro-

stovoljno delo v čast volitev se je vršilo tudi v Tržiču, Škofji Loki in drugod, o čemer bomo posebej poročali. Delovni polet frontovcev zasluži še posebno pohvalo zagradelj, ker je čez ves dan v nedeljo rosil droben dež, ki jih ni odvrgnil od zadanega dela. V tem je lepo spricevalo frontovske zavesti naših delovnih ljudi, ki se ne plaše nobenih zaprek, ko se bije bitka za korist skupnosti.

Mnogo je bilo lepih primerov, kako ljudje cenijo volitve, kar kaže, da razumejo, da to ni zgolj neka formalnost, ampak odločujočega pomena za vas, za deželo. Živi primeri govore o tem. Tako so na Jezerskem prišli na volišče tudi taki, ki jih je komisija že prej smatrala za opravičeno odsotne. Na primer tov. Kemperle Andrej, star 89 let je prišel na volišče 6 km daleč, tov. Zaplotnik Ignac, gozdni delavec z nogo v gipsu se je tudi sam potrudil priti na volišče itd.

Volitve v osnovne frontne organizacije in v okrajni zbor OF so bile končane ob 19. uri s 94,4% udeležbo volivcev, ki so oddali svoj glas za kandidate OF, dočim je 5,6% mladenčev in nezavednežev ostalo doma in ni prišlo na volišče. Le ti so vedno iz vrst tistih, ki so stalni godrnjači in nezadovoljniji in vedno med prvimi prišakujejo, da jim skupnost takoj da vse, kar bi radi, čeprav sami prav malo ali pa nič prispevajo k skupni gradnji socializma. To so dokazali tudi z včerajšnjo svojo družino, ko so se kot člani OF odtegnili od volitev, kar pa kljub temu ni zmanjšalo veliko zmago zavednih frontovcev pri volitvah v osnovne frontne organizacije.

„Puškarna“ v Kranju žrtvuje vse svoje sile za izvršitev letnega plana do 29. novembra

O edinem puškarskem podjetju v naši državi smo do sedaj kaj malo pisali, čeprav je po svoji proizvodnji zelo važen obrat. Podjetje, ki se je do nedavnega bavilo le s popraviljem starih lovskih pušk, je prešlo k izdelavi novih in je sprejelo obveznost, da bo do Dneva republike izdelalo serijo 50 dvocev sistemov „Gremmer“ v celoti iz domačega materiala.

Frontovci so se udeležili tudi prostovoljnega dela pri stanovanjskih blokih, postavitvi spomenika padlim žrtvam NOB in gradnji novega planinskega doma pod Storžičem. Na tem delu so opravili 270 prostovoljnih ur dela.

TUDI V ŠKOFJELOŠKI PREDILNICI SO POČASTILI VOLITVE Z DELOM V TOVARNI

Škofja Loka, 19. novembra — V počastitev volitev novih vodstev osnovnih frontnih organizacij se je 115 delavcev in delavk udeležilo prostovoljnega dela v Škofjeleški predilnici, kjer so delali na strojih. 30 prostovoljcev iz tega delovnega kolektiva pa je odšlo na gradnjo sindikalnega doma, na katerem so opravili 180 prostovoljnih delovnih ur dela za dokončno dograditev doma.

V Škofji Loki je druga volilna enota že do 8. ure zjutraj končala volitve s 100% udeležbo. Po drugih volilnih enotah pa so volitve potekale počasneje in do 14. ure je bila skupna udeležba na vseh voliščih 87%. Volitve so bile zaključene z 97% udeležbo vsega članstva OF.

29. NOVEMBER - praznik naše ljudske revolucije

Jugoslovanski narodi so pred 7 leti, sredi vojne — ko je bila Rdeča armada še pri Kijevu, 2000 km od naših meja in ko številni evropski narodi mirno trpeli fašistično zatiranje ali pa aktivno pomagali hitlerjevskim osvajačem — položili na zgodovinskem II. zasedanju Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije v Jajcu temelj svoji novi, resnično ljudski in demokratični državi. Narodi Jugoslavije so se ovenčali z neminljivim vencem junaštva na številnih bojiščih domovine, pri čemer so vedno gledali svojo srečno, svobodno bodočo socialistično državo. Zavedali so se svoje dolžnosti do srečne prihodnosti.

Ko pa je bila vojna zmagovito končana in je iz nje izšla nova Jugoslavija že kot zgrajena in razvita ljudska demokratična država so posvetili vso svojo silo čim hitrejši obnovi v vojni opustošenega narodnega gospodarstva. Odprlo se je novo neizmerno torišče, na katerem so lahko uporabili svoje ustvarjalne sposobnosti. Milijonske množice so se zbrale v svoji organizaciji — Ljudski fronti pod vodstvom Komunistične partije, da bi vsemu svetu pokazale vzgled in za kakšne veličastne napore in ustvaritve so sposobne.

Prav take so tudi danes. V tej borbi, ko ne gre samo za socialistično prihodnost naše države, temveč tudi za prihodnost socializma v svetu, pripada nam najvažnejša vloga. S svojimi veličastnimi zmagami na fronti socialistične graditve svoje države, dajemo najboljši odgovor vsem lažnivcem in obrekovalcem. Z veliko ljubeznijo do domovine, s svojo pripravljenostjo, da branimo njeno svobodo in neodvisnost, njeno pravico, da bi bila enakopravna, dajemo vsemu svetu primer kakor se je treba boriti za zmago socializma. V tej veliki borbi smo se še bolj zedinili, še bolj ideološko dvignili, še bolj okrepili v svojem zaupanju v pravilnost poti, po kateri nas vodi naša Partija in njeno vodstvo s tovarišem Titom. S takim delom in prepričanjem stojimo tudi na braniku čuvanja miru, kjer z dejanji dokazujemo, da je mir na svetu zagotovljen le z nenehnim zalaganjem na vseh poljih brez vsakih osvajačih teženj, ki so danes predvsem izraz hinavske politike v Sovjetski zvezi. Oči delovnega, miroljubnega ljudstva sve-

ta so uprte v nas, mi pa jim bomo dokazali, da jih s svojim delom in zalaganjem v borbi za mir ne bomo razočarali. Vodi nas lahko samo misel na zmago, saj so simpatije naprednega človeštva do nas iz dneva v dan večje, agresivne sile zapada in vzhoda pa vedno bolj slabijo. Poleg tega pa živi med nami spoznanje, da kakor v ničemer, tudi v politiki ne more biti večnih receptov, ki so bili obvezni za vse narode. Takih receptov ni in tudi ni izvoljenih narodov, kakor si to predstavljajo voditelji Sovjetske zveze. Vsak delovni človek v Jugoslaviji se zaveda, da je naša republika njegova država, ki jo hoče videti neodvisno in upravljano po narodnih Jugoslavije, kar je bil najvažnejši sklep II. zgodovinskega zasedanja AVNOJ-a. Zaveda se, da je Komunistična Partija njegova Partija; CK, ki je naše narode vodil v osvobodilnem boju pa edini, poklicani voditelj naših narodov in delovnih množic. Njegova čast, zlasti pa čast maršala Tita, je čast nas vseh in vsakega posameznega med nami, zato je ne pustimo omadeževati.

Penosni smo na to svojo zmagovito edinstveno pot, kjer rešujemo za vso bodočnost tudi vprašanja med socialističnimi državami. Zato nam ni težko premagovati najtežje ovire. Naša Partija in njen CK se ne bojita niti najširše demokracije, niti najsvobodnejšega izjavljanja delovnih množic. S takimi demokratičnimi oblikami dela zopet stojimo pred volitvami v Okrajne ljudske odbore, s takimi oblikami dela tudi pristopamo k široki fronti demokratizacije naše države. Delovno ljudstvo prevzema v roke upravljanje gospodarske, politične in kulturne prosvetne dejavnosti. V tem nas navdaja zavest, da sta človečnost in resničnost v vsem in trajno prisotna.

Zato priznanje in spoštovanje naši Komunistični Partiji. Priznanje in spoštovanje Centralnemu komitetu. Živela federativna ljudska republika Jugoslavija! Živel maršal Tito!

Škofjeleška tovarna klobukov, izpolnila izvozni plan

Po starikavem zunanjem licu tovarniškega poslopja, ki nekam skromno ždi na Spodnjem trgu v Škofji Loki, človek skoraj ne bi sodil, da je to edina tovarna na Balkanu, ki izdeluje kvalitetne klobuke iz zajčje, kunčje in bobrove diake in kateri izdelek se tako išče na inozemskih tržiščih. Po tovarniški znamki „FABRIQUE DE CHAPEAUX“ — „Sešir“ — Škofja Loka, gre sloves po mnogih svetovnih velemedstih in tovarna klobukov v Škofji Loki izdeluje svoje kvalitetne izdelke tudi za izvoz, ki prinaša naši državi tuje devize, za katere lahko kupujemo v inozemstvu bombož in volno, stroje, mehanizacijo za rudnike, zdravilno in drugo blago, ki nam je potrebno za socialistično graditev. Letos, v začetku tega meseca je delovni kolektiv v mladostnem poletu, kljub vsem težavam glede preskrbovanja potrebnih surovin skoraj 60 dni pred rokom predčasno izpolnil letni plan izvoza, katerega vrednost znaša 20 milijonov deviznih dinarjev. Izvoz je v glavnem odšel v skandinavske dežele, a ob zadostni zalogi materiala bi tovarna lahko izdelala mnogo več klobukov in bi jih lahko prodajala še v druge države.

Da bi si v neki meri izboljšala preskrbo s surovinami, je tovarna letos uredila na svojem posestvu v bližini Škofje Loke kunčjo farmo, na kateri vzgajajo okrog 3000 kuncev posebne vrste, ki jih bo dala za pleme raznim KDZ, da bo pozneje dobila od njih zajčje kože, katere tako silno primanjkuje njihovi proizvodnji. Če bi teh objektivnih težav ne bilo, bi delovni kolektiv tovarne klobukov v Škofji Loki prav gotovo tudi že izpolnil do sedaj svoj letni proizvodni plan.

V Kranju toge nastaja podjetje, ki bo našim lovcem v kratkem dalo vse tisto, kar potrebujejo in kar smo še do včeraj morali za drage devize uvažati iz inozemstva. In še to — nove lovske puške so se odlično izkazale pri poizkusnem streljanju. V vseh pogledih so enakovredno tujim izdelkom, le v tem se razlikujejo, da so naše domače delo iz domačega materiala ter bodo cenejše od uvoženih pušk.

V počastitev frontnih volitev je delalo delavstvo v tovarnah Tržiča

Tržič, 19. novembra — Priprave za volitve v osnovne frontne organizacije so bile pri nas zelo razgibane. Tekmovalna napoved I. četrti je dobila vsestranski odmev. Že na predvečer so se volišča krasila, da bi dobila na današnji dan svečan izgled.

Zgodaj zjutraj so prvi volilci I. četrti že ob 4.30 uri opravili svojo volilno dolžnost. Bili so to delavci, ki so odšli na delo v tovarne, ki so v čast frontnih volitev na ta dan obratovale. Tako se je dela v tovarni obutve „Triglav“ udeležilo 100% vse delavstvo, prav tako pri podjetju „Lepeška“, v tovarni kos in srpov. V Bombažni predilnici in tkalnici pa je delala ena izmena.

Po prvih jutranjih poročilih je bilo sluti, da bo najboljša II. četrt, ki je volila z 42% udeležbo volivcev. Ob 10. uri je imel Tržič skupno 53% udeležbo. Prvi so volitve zaključili v III. četrti, na volišču osnovne šole ob 15.30 uri, dočim so bili na drugih voliščih v zaostanku. Volitve so bile zaključene ob 19. uri z 95% udeležbo volivcev OF.

Tekmovanje v počastitev 10-letnice OF

Turnirsko tekmovanje v industriji bombažnih izdelkov v Kranju

V okvirju sprejetega 6 mesečnega tekmovanja v počastitev 10. obletnice Osvobodilne fronte in za boljše izpolnjevanje planskih nalog v letu 1950 tekmuje 13 proizvodnih brigad tkalnice in predilnice po šahovskem načinu. Tekmovanje se bo izvršilo v dveh kolih tako, da bo vsaka brigada dvakrat tekmovala z istim nasprotnikom.

Ob zaključku prvega kola vodi tkalska brigada „TICAR“ z 10 in pol točkami, sledi ji tkalska brigada „HOSTAR“ z 10 točkami. Na tretjem mestu pa je predilska brigada z 8 in pol točkami.

Drugo kolo bo predvidoma končano 28. 11. t. l. in bodo končni rezultati objavljeni na praznik 29. novembra, ko bodo v okvirju proslave razdeljene tudi nagrade najboljšim brigadam.

Kakor povsod, kjer je bilo uvedeno tekmovanje po šahovskem načinu, tako se je tudi v našem podjetju izkazal ta način množičnega tekmovanja kot najuspešnejši. V dneh tekmovanja se je produkcija dvignila za celih 10%. Borba med vodilnimi brigadami se vedno bolj zaostrojuje, pa tudi ostale brigade nočejo zaostajati in se trudijo, da dosežejo čim več točk. Najzibavejša je vsako jutro okrog izvesnic, katere so izobešene v vseh tekmovalnih oddelkih, kadar se objavljajo rezultati tekmovanja prejšnjega dne.

Minulo nedeljo so izven turnirskega tekmovanja tekmovali naše mladinke. Doseženi so bili zelo lepi uspehi. Dve najboljši mladinki sta bili nagrajeni s knjigami.

Kolektiv IBI hoče s svojim tekmovalnim poletom dokazati, da lahko tudi podjetje lokalnega značaja doseže lepe uspehe pri izpolnjevanju svojih nalog, uspehe ki bodo našemu kolektivu v čast, ostalim pa v vzpodbudo; po drugi strani pa dokazuje s tem brezmejno predanost naši Partiji in našemu vodstvu, ki nas sigurno vodi po poti marksizma-leninizma v boljšo in srečnejšo bodočnost.

G. L.

Tovarna „Sava“ v zadnjih dveh mesecih izpolnjuje plan 103,5 odstotkov

Delovni kolektiv tovarne gumijastih izdelkov „Sava“ ima v svoji posesti že mnogo pohval in odlikovanj, katere si je pribral v trdi borbi za uspešno izvrševanje planskih nalog od osvoboditve do danes. O njihovih delovnih zmagah je bilo doslej prav malo govora, čeprav so zelo pomembne, kajti tovarna gumijastih izdelkov izdeluje danes dragocene proizvode za našo široko potrošnjo, ki smo jih morali preje uvažati iz inozemstva. Skratka: ta naša tovarna se je v svoji proizvodnji povsem

osamosvojila in krepko dela na stalnem povečanju iste. Pri njih so delovne norme skrajno zaostrene, kar je zgovoren dokaz, da se delavci nahajajo v neprestani bitki za doseg planskih nalog.

Zdaj v tovarni gumici „Sava“ teko vzporedno kar dva velika tekmovanja za večjo delovno storilnost. V prvem tekmujejo z usnjarskimi brigadami tri izbrane delovne brigade pri vulkanizaciji podplatov, plašev za kolesa in gumijastega blaga, ki pa se ne morejo uspešno uveljavljati, ker delo usnjarskih podjetij je povsem drugačno od tehničnega strokovnega dela na strojih v tovarni gumijastih izdelkov. Kljub temu, da je tu delo najtežje, saj se odvija pri 40 45° C, so dosegli velik uspeh z maksimalno možno produkcijo in presegli 31% dnevne norme, kar je teoretično možen učinek.

V drugo tekmovanje, ki je začelo 1. oktobra in bo trajalo šest mesecev v počastitev 10-letnice ustanovitve OF, pa je vključen ves delovni kolektiv. Tekmovanje se vrši po šahovskem načinu v dveh skupinah, ki imajo po 12 brigad; zdaj je končan že drugi turnus in začel je že tretji. V prvi skupini dosega najbolje uspehe brigada Zigon Ivanke, ki presega dnevno normo za 15,3%, a v drugi skupini pa je najboljša brigada Smid Marije z doseganjem 122 odstotkov dnevne norme. Najboljše brigade dobijo ob zaključku vsakega turnusa tudi primerne nagrade.

V zadnjih dveh mesecih izpolnjuje tovarna „Sava“ plan 103,5%, kar je zasluga teh tekmovanj. Tudi delovna disciplina je na višku: neopravičeni izostanki in predčasno odhajanje iz delovnih mest je popolnoma odpravljeno. Izdelava produktov je kvalitetno vedno boljša in odpadek je zmanjšan na najnižjo stopnjo. Vse to je velika zasluga delovnega sveta in upravnega vodstva tovarne, ki nenehno skrbita za stalen porast proizvodnje v tej naši pomembni tovarni gumijastih izdelkov, ki bo v kratkem v teh proizvodih lahko popolnoma zadovoljila vse naše domače potrebe.

Prvi uspehi tekmovanja v tovarni „Iskri“

Ko se z uspehom bližamo koncu četrtega planskega leta, je socialistično tekmovanje, ki ga je razpisala OF našlo široko razumevanje med vsemi našimi kolektivi. To se vidi iz tega, ker se delavci v vseh podjetjih tako pošteno kot še nikoli borijo, za izpolnitev petletnega plana, za zmago socializma v naši dragi domovini.

Tako je tudi tekmovanje, ki ga je razpisala OF mogočna manifestacija dela za izpolnitev letnega plana, za čim svečanejšo proslavitev velikega zgodovinskega dejanja ustanovitve OF slovenskega naroda.

V „Iskri“ so na množičnih sestankih sindikalnih odborov, vsem članom objasnili pomen tekmovanja. Delavci so takoj z raz-

umevanjem in voljo prišli za delo. Rezultati prvega meseca tekmovanja so veskakor zadovoljivi. Poleg borbe za izpolnitev plana se je izboljšala produktivnost dela, disciplina in kvaliteta.

V mesecu oktobru so bila po vseh delavnicah obširna množična politična predavanja o pomenu LF in njegovi vlogi. Sestankov, ki so bili obdržani v 14 delavnicah se je udeležilo okrog 60% sindikalnega članstva.

Razširil se je tudi sindikalni študij. Člani sindikata študirajo skupno s partijskimi skupinami po delavnicah. Tema študija je: Fazizem in delavski razred ter s tem v zvezi nastanek LF. V študiju je zajeto okrog 45% sindikalnega članstva.

Na vasi mo imeli dva obiska s potujo-

zumevanjem in voljo prišli za delo. Rezultati prvega meseca tekmovanja so veskakor zadovoljivi. Poleg borbe za izpolnitev plana se je izboljšala produktivnost dela, disciplina in kvaliteta.

V mesecu oktobru so bila po vseh delavnicah obširna množična politična predavanja o pomenu LF in njegovi vlogi. Sestankov, ki so bili obdržani v 14 delavnicah se je udeležilo okrog 60% sindikalnega članstva.

Razširil se je tudi sindikalni študij. Člani sindikata študirajo skupno s partijskimi skupinami po delavnicah. Tema študija je: Fazizem in delavski razred ter s tem v zvezi nastanek LF. V študiju je zajeto okrog 45% sindikalnega članstva.

Na vasi mo imeli dva obiska s potujo-

zumevanjem in voljo prišli za delo. Rezultati prvega meseca tekmovanja so veskakor zadovoljivi. Poleg borbe za izpolnitev plana se je izboljšala produktivnost dela, disciplina in kvaliteta.

V mesecu oktobru so bila po vseh delavnicah obširna množična politična predavanja o pomenu LF in njegovi vlogi. Sestankov, ki so bili obdržani v 14 delavnicah se je udeležilo okrog 60% sindikalnega članstva.

Razširil se je tudi sindikalni študij. Člani sindikata študirajo skupno s partijskimi skupinami po delavnicah. Tema študija je: Fazizem in delavski razred ter s tem v zvezi nastanek LF. V študiju je zajeto okrog 45% sindikalnega članstva.

Na vasi mo imeli dva obiska s potujo-

Odgovor na odprto pismo iz Zminca

lahko zadostil obvezni oddaji masti in masla, če je imel prašiča težkega 250 kg.

Ako pa pogledamo, kako je z oddajo krompirja, katerega je imel za oddati še 1000 kg planske zadolžitve, je tov. Jamnik Franc komisiji zatrjeval, da v slučaju, če ga odda še 1000 kg, ga bo moral kupiti; dejansko pa je komisija ugotovila, da je tov. Jamnik Franc, predsednik KZ Zminec, imel na zalogi 6000 kg krompirja.

Po izjavi njegove žene je imenovani nameraval ta krompir prodati po črnborskih cenah in s tem dati doto svoji sestri.

Poleg vsega tega je imel še dve telečji koži, kar je tudi znak, da se je pečal s črnimi zakoli in tudi s tem odtegnil 60 kg mesa garantirani preskrbi.

S tem hočem povedati tovarišu Jamnik Francu, da sem mu dal zaželen odgovor in pojasnil, kje se nahajajo fondi maslobe, da mu ne bo treba več povpraševati poverjeništa za državne nabave Kranj-okolica, pač pa bo pogledal samo svojo shrambo, svinjak in hlev.

Pripomniti bi imel še v toliko, da se s takim odnosom do odkupnih nalog ne utrjuje KLO Zminec, še manj pa KZ s predsednikom tov. Jamnik Francem na čelu.

Kosmač Jože

Poverjenik za državne nabave
OLO Kranj-okolica

čim filmom in političnim predavanjem. Ena kulturna prireditev pa je bila doma, prav tako s političnim referatom.

V mesecu oktobru je bilo napravljenih 3545 udarniških ur. Od tega 2300 v tovarni, 350 pri sečnji drv pod Storžičem, 45 na terenu in 850 ur, katere so napravili vajenci pri gradnji kanala industrijske šole.

Obdržani so bili sestanki z blagajniki in poverjeniki grup o vprašanju pobiranja članarine. Nadzorni odbor je podal obširno analizo dela vseh delavnic po tem vprašanju.

Ker stojimo tik pred skupščino našega SKUD-a smo izvedli široko agitacijo za pridobivanje novih članov. Tako smo pridobili 150 podpornih in 42 aktivnih članov za naše društvo.

Na množičnem sestanku je sindikalna organizacija podelila predhodno zastavo najboljšemu sindikalnemu odboru, katero si je pribral ob ostri konkurenci sindikalni odbor montaže. Verjetno bodo v tem mesecu tekmovalni uspehi še boljši.

Izpolnjen letni plan

GORENJSKA TISKARNA V KRANJU

je 18. novembra t. l. izpolnila svoj letošnji proizvodni plan.

misariata v Kranju, pa je odločno zahteval, da se poiščejo novi prostori. Jakob Jelen, ki je želel obdržati urad v hiši, je obljubil prezidati svoje tri srednje hiše št. 130, 129 in 128 (danes Prešernova 1, Titov trg 23, Jenkova 2) v enotno uradno poslopje, ako sklene državna uprava najemno pogodbo za daljšo dobo. Proti njemu je nastopil kranjski poštar Josip Skarja, ki je ponudil poštno poslopje v bivšem kapucinskem samostanu (Kokriško predmestje 29, danes Koroška c. 3). S tem je bilo sproženo vprašanje premestitve komisariata iz mesta. Meščani so večkrat ugovarjali proti temu in predložili junija 1845 guvernerju baronu Jožefu Weingar-tenu izjavo, ki jo je podpisalo 109 oseb. Poudarili so, da poštno poslopje nikakor ni primerno za uradne prostore, ker ni varno pred požarom in vlomom.

Nasprotje med mestnim predstojništvom in komisarjem Pakjom je naraslo, ko je odredil okrožni glavar za Gorenjsko v Ljubljani, da se morajo vršiti vse licitacije mestnih dohodkov pri komisariatu in ne več na občini, da se prepreči s tem poneverbe in nedovoljeni dogovori članov predstojništva. Pakj je pričel vobče postopati z mestno občino, kakor da bi bila popolnoma podrejena drž. oblastvu. Ukazal je, da morajo vložiti vse račune, poročila in vse spise preko komisariata, iz mestne blagajne smejo izplačati le na podlagi potrdila, ki ga je vidiral komisar. Tako omejevanje mestnega zastopstva ni bilo utemeljeno v določilih naredbe z dne 22. novembra 1814. Zato je okrožni glavar na pritožbo Kranjčanov proti Pakju odločil, da sme komisar izvesti preiskavo, le

PREŠEREN IN KRANJ

1846-1849

(OB 150-LETNICE PESNIKOVEGA ROJSTVA)

Izmed novih podeželskih advokatur, ki so bile ustanovljene januarja leta 1846, na Kranjskem, je prišel za Prešerna v poštev samo Kranj.

Bil je sicer s svojimi 2008 prebivalci (leta 1846.) malo mestece, toda imel je močno tržno sfero. Velik del meščanstva se je bavil s poljedelstvom. Poleg lastnih zemljišč so imeli tudi podložniška zemljišča v kupnem pravu. Peščica bogatejših meščanov je uživala t. zv. gille s podložniki in desetinarji (Florian, Mayr, Pleiweiss). Kranj je bilo največje tržišče za žito v deželi, čigar žitni kup so priobčevali tudi ljubljanske „Novice“. Na letnih

sejmih za žito in živino so prihajali nakupovat celo iz Salzburškega in Tirolskega, na jesenski semenj za med pa iz Gornje Avstrije in Bavarskega. Ker se ni bila izpeljana železnica v Trst, je dajalo zasluzka tudi prevoznitvo od Trsta v Celovec (Jak. Jalen).

V obrti je prevladovalo rokodelstvo, ki je imelo svoje težišče bolj v okolici kakor pa v mestu (sitarstvo v Stražišču in Bitnju, platnarstvo in izdelovanje volnene preje v Besnici, okolici Naklega, Velesovega in Smlednika). Podjetniki — založniki v Kranju so kupovali surovine na debelo iz inozemstva ali drugih pokrajin države, jih porazdelili med rokodelce in prevzemali izgotovljene izdelke od njih. Trgovino s siti sta vodila Konrad in Rudolf Loker ter Gašper Prevč. Volnene odeje sta prodajala Karel Florian in Valentin Pleiweiss, ki je izročil podjetje sinu Konradu. Izdelki so uživali dober sloves in so bili odlikovani na obrtnih razstavah l. 1838. v Celovcu, l. 1841. v Gradcu, l. 1844. v Ljubljani in l. 1845. na Dunaju. Posebno donosen je bil zakup raznih javnih dajatev in prevzem javnih del, n. primer gradnja ljubelske ceste, popravilo mostov, vodnjaka, naprava mestnega tlaka. Takih del so se lotevali zlasti Jakob Jalen, Franc Mayer in Fideles Terpine, ki se je pa preselil v Ljubljano, kjer se je uveljavil kot industrijalec.

Toda mestno gospodarstvo je stalo na trdnih tleh. Dobhodkov, ki so izvirali iz srednjega veka, je bilo vedno manj. Država je vzela mestu že l. 1807. mitnični v Kranju in Medvodah. Odškodnina, ki mu jo je odkazala l. 1824., ni zadoščala za kritje

Neizpolnjeni načrti

Kulturni poročevalci je v nedeljski številki „Ljudske pravice“ prinesel pod gornjim naslovom kritično poročilo o kulturnih problemih Kranja, katerega zaradi aktualnosti ponatisujemo v celoti.

Debeli zvezki so danes velika redkost. Ne čudite se torej, če so me začeli zanimati tisti trije zvezki, ki jih hranijo na mestnem ljudskem odboru v Kranju. So to lepo rejeni zvezki, dva popisana, v tretjem je še nekaj praznih listov. Zanimivo? Za vas najbrž ne več, ker so zvezki popisani. Verjemite, mene pa so z vsebino še bolj pritegnili...

Hote ali nehoti je namreč nastala v teh zvezkih kronika kulturnih dogodkov v Kranju. Seveda povojnih, v kolikor spadajo v delovno območje mestnega ljudskega odbora. Nenapisanega gesla „Kar je sindikalnega, nas nič ne briga“, ki so si ga sami postavili, se namreč do pike točno držijo. Tako torej marsičesa v zvezkih ni, vendar je že tega, kar je zapisanega, dovolj, da človeka iznenadi.

Med zapiski naletite na načrte za proslavo 150-letnice Prešernovega rojstva. O Prešernovem gaju je beseda. Staro mestno pokopališče, kjer so tudi posmrtni ostanki velikega pevca, so klenili preurediti v gaj. Kako poetično gaj. Človek si predstavlja prostor, ki s svojim rastlinstvom in vsem, kar je drugega v njem, daje če ne pesniških navdihov, vsaj estetski užitek. Potem lahko berete o Prešernovem muzeju; v hiši, kjer je pesnika obiskala „prijazna smrt“, naj bi ga uredili in odprli prav tako za proslavo 150 letnice njegovega rojstva. Do takrat, to se pravi do decembra, dobi — v zvezku — prečelje Prešernovega gledališča svoj vlogi primerno lice. Na trgu pred gledališčem pa medtem postavijo nad 4 m visok Prešernov spomenik.

Ze pred dvema letoma so prišle zamisli, poročene v plemenitih glavah, v te zvezke. Zdaj, tik pred proslavo, so se pojmi v zvezkih spremenili v otipljivo resničnost, upravičeno sklepate. Tudi jaz sem se pred kratkim v to verjela.

Takole je bilo. Zaneslo me je najprej v Prešernov muzej. Muzej, oziroma prostori, kjer naj bi bil muzej, res stoji. Napolnjeni, natrpani z raznimi dragimi spomini na Franceta Prešerna, s starimi dragocenostmi iz okoliških gradov, z umetninami, ki so jih izoblikovale šolane in nešolane roke. Toda muzej, kje je muzej? Po narodi sem optimist in ljudi ne sodim slabo. Da bi utegnili ostati le pri zamisli? V hipu sem imela pripravljen odgovor: Napak v izrazu. Zapisnikar je hotel biti kratek, pa je muzejski depo zaokrožil v — „muzej“. Zato se ne čudim, če sem z neskajljenim navdušenjem, porojenim pred ogledalom muzeja, obiskala še Prešernov gaj. Iščem gaj, gaja nikjer. Da vsaj znane kapele sredi bivšega pokopališča ne bi bilo, Prešernovega in Jenko-iznajdljiv.

tedaj, ako obstoja utemeljen sum poneverbe ali nepoštena premoženjske uprave. Takšne so bile prilike v Kranju, ko je prejel Prešeren 1. septembra 1846 obvestilo, da je imenovan za deželnega odvetnika v Kranju. Ze naslednji dan si je izposodil pri dr. Fr. Rusu 200 gl., da plača takse, poravnava druge obveznosti in se preseli v Kranj. V drugi polovici septembra je odšel v Kranj s „trebuhom za kruhom“. Kranj je že takrat potreboval odvetnika v svoji sredi, da ne bi bilo treba ljudem hoditi v Ljubljano. Prešeren je privedel s seboj sestro Katro in Andreja Rudolfa, nezakonskega sina Andreja Smoleta in Marije Rudolfe. Stanovanje in pisarno je našel v bližini komisariata, pa ne ob cesti, ki pelje na Glavni trg, marveč v Kokrški (Svinjski) ulici št. 181 (danes Tavčarjeva 8) v hiši Fr. Mayrja. Na poti do sodišča je uporabljal prehod, ki je bil poleg hiše št. 181 (danes Prešernova 14).

Novi odvetnik se je moral tudi udeleževati družabnega življenja, ki se je ravno takrat premaknilo iz mrtve točke. Brata Loker in gradbeni asistent Franc Potočnik so pokrenili jesni 1846 ustanovitev bralnega društva kazne. Pobudo zanj je dal po Potočnikovem poročilu v „Novicah“ major Vaclav Stranski. V društvenih prostorih na Titovem trgu 2 so se zbirali skoraj vsak dan člani, da čitajo ne le domače časopise, marveč tudi ogrske in inozemske, ki jih je prehodno cenzuriral društveni kurator komisar Pajk. Cenzor je strogo pazil, da ne bi dobili meščani prepovedane časopise, brošure in knjige v roke. V predpustu so prirejali ples, ki se jih udeleževal tudi Prešeren. Zanj se je

Konferenca članov pionirskih svetov mesta Kranja

Večkrat smo že pisali, da se po terenu ustanavljajo pionirski sveti. V zvezi s tem in za čim uspešnejše delo pionirskih interesnih krožkov je bila sklicana konferenca članov pionirskih svetov mesta Kranja, ki je izvolila 25 članski svet, ki bo usmerjal vse delo pionirske organizacije.

V svojem poročilu je tov. **Rome Dragica** prikazala važnost vzgoje naših pionirjev, od katere zavisi, kako bodo usmerjeni mladi graditelji socializma. Pionirji so se prostovoljno javili v krožke, do katerih imajo zanimanje, pri njihovi odločitvi pa jih moramo vsestransko podpreti. Nuditi je treba vse in vsakemu po njegovem zanimanju, da bo delo v krožku pestro in zanimivo, da bo vsak vsestransko zadovoljen. Oblik dela je dovolj in instruktorji bodo imeli dovolj posla; da bodo tolmачili vsem mladim radovednežem, kar jih bo zanimalo.

Starši so na roditeljskih sestankih zadovoljni obljubili pomoč pri delu, ker poznajo svoje pionirje, ki z žarečimi očmi pripovedujejo o delu, za katerega so se odločili. Najdejo pa set udi še taki kot je tov. Osterman, ki je izjavil, da njegov sinko ne bo sodeloval v nobenem interesnem krožku, ker je mnenja, da morajo biti otroci izven pouka pod strogim nadzorstvom staršev. Res je tudi to, da je otrokova vzgoja veliko odvisna od vzgoje doma, vendar bo takemu težko biti ob strani, medtem, ko bodo tovariši taborili, hodili na skupinske pohode ter se v krožkih izpopolnjevali v mlade tehnike, prirodoslovce, se kosali v šahu, fizikulturi in podobnem. Kako bo gledal otrok na vse to, ko izoliran od vsega tega tudi član pionirske organizacije ne bo mogel biti?

Se dosti je problemov, ki jih bo treba uspešno rešiti pri vsakdanjem delu s pionirji, veliko truda bo potreba, da bo zadovoljstvo in uspeh popoln.

vega groba in grobov dveh nekdanjih kranjskih veljakov ter tistih prav po pokopališko razvrščenih stožastih cipres! Živi dokazi, da nisem zašla. Da, spomenikov navadnih zemljanov res ni več. Svet spominja na prostor, kjer so pravkar odstranili vojne ruševine, ga splanirali in po planjavi nedavno speljali — nekakšne stezice. Ostalo je le upanje, da zagledam Prešernov spomenik in prenovljeno lice njegovega gledališča. Zopet nič. Zares do slednosti! Za ti dve stvari pa Kranjčini ne odgovarjajo. Spomenik delajo v Ljubljani, prav tako pa se baje še pripravljata dva ljubljanska arhitekta, kakšno naj bo lice kranjskega gledališča. Vera v zapiske je splahnela. Kaj sedaj? Zolčen napad na zvezke ali človeka, ki je vestno vse beležil, kar je sklenilo več glasov, v najboljši veri, da se bo zapisano izpolnilo? Čemu? Posebno, če zveš, da se je trudil, a je ostal pri tem osamljen in premalo.

Kam.

zanimala Marija pl. Vest por. Gasparini iz Senpetra pri Kranju, na katero utegnemo meriti Prešernovi verzi „Eno rožico m'je dala“. Tudi kazinska uprava je prišla s Pajkom navzkriž, ker ni dovolil obrtnega dovoljenja društvu, ki je želelo ob predpustnih veselicah postreči članom z jedjo in pijačo.

V kazini se je mogel seznaniti Prešeren tudi s kranjskim kaplanom Kajetanom Hueberjem, ki je oktobra 1846 zaprosil pri guberniji za dovoljenje, da bi smel izdajati versko-književni tednik „Apostol Kranjski“ z literarno prilogo „Iskre“. Ako je poudaril v prošnji, da ima zagotovljene najboljše sodruidnike, ali ne bi človek menil, da je imel v mislih pri tem tudi Prešerna? Gubernij je odstopil Hueberjevo vlogo škofu Wolfu, ki je izjavil da manjka prosilcu za urednika potrebna razsodnost ter predlagal, naj odkloni gubernij prošnjo, ne da bi pri tem omenil ljubljanskega škofa.

Prešeren si je pridobil v kratkem obsežno klientelo. Potreboval je še drugega pisarja in sprejel Pavla Sokliča iz Kranja. Le majhen del Prešernovih odvetniških spisov se je ohranil. Iz njegovega strokovnika se ne da ugotoviti pravna narava sporov. Zdi se, da tvorijo manjši del kmečke pravde, večji pa trgovske zadeve (iztirjevanje dolgog n. pr. v Sisku), konkurzi itd.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Dopisujte v „Gorenjski glas!“

Prva delavka iz tovarne „Sava“ izpolnila petletni plan

Večkratna udarnica tovarišica **Klara Suštaršič** iz tovarne gumijastih izdelkov „Sava“ v Kranju je 15. t. m., torej 411 dni pred rokom izpolnila svoj petletni plan. Tovarišica Klara, ki je stara nekaj čez 37 let je v svojem trdem življenju marsikaj pretrpela. Pred vojno je bila članica marksistične sindikalne organizacije in ko je bila stavka tekstilnih delavcev v Jugobruni, kjer je bila tedaj zaposlena, je bila tudi član stavkovnega odbora, zaradi česar je bila odpuščena iz dela. Šele naslednje leto 1937, ji je uspelo dobiti novo zaposlitev v tovarni „Semperitu“ (danes „Sava“), kjer je delala pri izdelavi gumijastih čevljev, gumiranju blaga in v stiskalnici. Za časa okupacije je bila simpatizer NOB, zdaj pa dela v tovarni pri izdelovanju zračnic za kolo. Pri svojem delu je izredno spretna in v tehniki dela ni njej ravne tekmovalke. Na istem delovnem mestu njene sovrstnice vsled pravilno postavljenih tehničnih norm komaj dosegajo dnevne norme, a tovarišica Klara pa vseskozi stalno presega 33—34% postavljeno norlo. Tovarna ji je za njen delovni uspeh podelila diplomu in denarno nagrado. Tovarišica Klara sama je ob tej priliki izjavila sledeče: „Še nadalje bom vlagala vse svoje znanje in trud za dosego čim boljših delovnih uspehov, da s tem dokazem, da ljubim svojo socialistično domovino in naše državno vodstvo“.

Njenemu uspehu bodo kmalu sledili nekateri drugi delavci in delavke. Med temi je med prvimi večkratni udarnik tovariš **Borovnica Matija**, ki dela pri konfekciji tovarnih avto-plaščev in presega mesečno normo vseskozi povprečno za 30% ter izgleda, da bo svoj letni plan izpolnil do 29. novembra.

KULturna DELAVNOST GODEŠIČA

Da je delo KUD Brata Križnar zelo živahno, je bilo videti na zadnjem občnem zboru, ki je bil 12. novembra. Zastopanih je bilo lepo število aktivnih in podpornih članov. Razveseljivo je bilo poročilo knjižničarke, ki je poročala, da se je knjižnica obogatila z novimi knjigami, katerih se bralci že poslužujejo. Mladina ima posebno zanimanje za šah, sodeluje pri džesu, folklori in v dramski sekciji, ki je izmed vseh najagilnejša. V letošnji sezoni se pripravljajo že na drugo predstavo, dramo: „Morje“, ki jo bodo uprizorili prvo teden v decembru. Pa tudi pionirji, ki jih vodi tov. Krajnik, v svojem elektroteh. krožku kar pridno napredujejo.

figuro n. pr. Sgl—f3 in v naslednji potezi rokirati. 8. — d7—d5. Te poteze pač beli ni upošteval. Črni hoče odpreti e linijo za stolp e8, ki bo napadel slabo zaščitene kralja. 9. Lc4—d5 : Sf6—d5. 10. Db3—d5 : Dd8—d5 : 11. e4—d5 : Le7—b4 + 12. Kc1—d1 : Te8—el mat.

(Nadalje prihodnjič.)

Tovariš **Resman** je v diskusiji poročal, da v Struževem že pripravljajo prostor za delavnico, kjer se bodo urili mladi pionirji.

V imenu delovnega kolektiva tovarne Iskra je tovariš Urbanc obljubil, da bo isti dal na razpolago instruktorje in tudi prostore, v kolikor bodo prišli v poštev. Poleg tega bodo pomagali pri gradnji igrišč in podobno. Žene terena center bodo skrbale, da bodo vsi pionirji vključeni v šolske mlečne kuhinje. Člani planinskega društva so sklenili, da prevzamejo vso skrb pri vodenju in razkazovanju lepote naših planin, za kar imajo pionirji še posebno zanimanje in prav gotovo bo iz njih zrastel nov, čvrst rod, naslednik naših gornikov.

Tekstilna šolaba nudila vso pomoč pionirjem pri izdelovanju lutk, šivanju, krpanju in podobnem. Pionirji bodo dobili tudi centralno igrišče in knjižnico.

Tudi tovariši delegati JA so obljubili vso pomoč, ker marsikaterega pionirja zanimajo tudi nauki vojne tehnike, seveda v njim dostopnih oblikah.

Se in še je bilo govora o delu s pionirji, vendar naštevanje vsega bi bilo preveč. Po vseh iznešenih predlogih je bil povzet okvirni plan dela v bodoče.

Za zaključek konference pa je bila poslana delovna resolucija CK KPS in Republiškega sveta. Zveze pionirjev Slovenije.

ŠAH

„Za ilustracijo otvoritvenih pojmov si ogledmo te — le dve partiji:

I. partija

1. e2—e4. e7—e5 2. d2—d4 e5—d4; 3. Dd1—d4 : Sb8—c6 4. Dd4—e3 Sg8—f6 5. h2—h3?... Slične poteze so pri amaterjih zelo česte. Predstavljajo pa samo izgubo na času. Poteza naj prepreči skok skakača na polje g 4, kar pa v začetni fazi pri nerazvitih figurah nikakor ni nevarno. Če je beli že hotel preprečiti to potezo, je mogel igrati Lf1—e2, ki brani polje g4 in obenem razvija eno figuro. 5. — Lf8—e7 6. a2—a3?... Ze zopet izguba tempa. Posledice se bodo kmalu pokazale. 6. — 0 — 07. Lf1—e4 — — Končno vendar razvojna poteza. 7. — Tf8—e8 8. De3—b3?... Ze tretja poteza dame v otvoritvi. Napad na polje f7 je zapeljiv, toda ta načrt je zgrešen. Zakaj? Beli je v razvoju zaostal in ga zato ne bi smele zapeljati razne kombinacijske ideje direktnega napada na črnega kralja, zanemarjajoč pri tem skrb za lastno graditev trdne pozicije. Tudi močni igralci čestokrat v tem grešijo. Posebno v turnirskih partijah, kjer imamo za razmišljanje omejen čas, je vsako študiranje številnih možnosti, ali kakor se šahisti izražamo „variant“, v otvoritvah brezplodno.. V zgornjem slučaju bi moral razviti

Zapiski z gostovanja naših SKUD-ov

Nadaljevanje (8)

Naslednjega dne zjutraj smo si ogledali zgodovinske znamenitosti makedonske prestolice. Na tem ozemlju je v srednjem veku vzevelo močno kulturno življenje Slovanov, vzniknilo je jedro makedonske kulturni. Prišle pa so sile, ki so tožljivo nje zavrele, hotele so ta silni zamah zaustaviti. Vendar stoletja nasilja niso mogla uničiti življenja. Makedonsko ljudstvo je s svojo borbo — polno moč je dobilo v narodnoosvobodilnem boju — strlo spone in pridobilo pravico do svobodnega obstaja in možnost, da na bogatih kulturnih tradicijah nezadržno gradi in razvija svojo narodno kulturo.

Svoboda je prinesla makedonskemu narodu nov, silen razmah na področjih kulture in umetnosti. Svoboden človek je zaživel iz polnih pljuč in z neverjetnim poletom in zmogljivostjo ustvarja novo življenje. Ze v par letih svobode je tu

ustvarjen ogromen napredek in uspeh. Človeku se zdi, kot da so Makedonci dvignili čez noč zakopan zaklad, ki je v več stoletni mračni dobi prekrival velike ustvaritve makedonskega ljudstva. In zdaj je odstranjeno vse, kar jih je oklepalo in jim jemalo luč.

Ogledal smo si cerkev sv. Spasa iz 17. stoletja, ki je danes spremenjena v muzej, bogat po zbirki globoke rezbarske umetnosti ins vetih podob iz srednjega veka. Visoko vrednost umetnosti te dobe daje realistično slikanje svetih podob, likov s človeškimi lastnostmi in figur v gibanju. Tako vidiš, da so se ustvarjalci teh del osvobodili bizantinskega cerkvenega vpliva, ki je s svojim kanonom diktilar umetnost in zaviral svoboden izraz narodne bitnosti. Posebna zanimivost je tudi arheološki muzej — bivši „Kuršumli han“, kjer so shranjene mnoge dragocene najdbe iz rimske dobe. Tudi stavba sama je zgrajena še pred turškim vpadom in je služila v takratni dobi za središče v trgovini med vzhodom in srednjo Evropo. Stavba je še danes lepo ohranjena. Zgrajena je iz ploščate opeke in malte in je danes dragocen zgodovinski spomenik.

Mnogi udeleženci naše turneje so odšli tudi v džamijo Mustafa Pašina, ki je bila zgrajena leta 1432. Bili so to večji del radovedneži, ki še nikdar niso bili v muslimanski cerkvi. V njo pa ne moreš priti, dokler si ne sezuješ čevljev in ne prestopiš bos v njeno notranjost. Seveda so naši to zahtevo prav radi izpolnili in ustregli muslimanskemu duhovniku, ki jim je bil tokrat za tolmачa in vodiča.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Sem in tja PO ŠIRNEM SVETU

Informburojevski pristaši so doživeli hud poraz na volitvah v dveh zahodnonemških deželah Hesenu in Wittembergu, ker niso dobili v skupščini niti enega poslanskega mesta, čeprav so jih do sedaj imeli deset.

V Vietmanu so francoske kolonialne čete v stalnem umikanju, h katerim jih silijo čete vietnamske ljudske armade.

Korejska fronta ima zopet hude boje. Severnokorejske sile so potisnile nazaj ameriške čete pri Kapsonu, dočim so cnote VII ameriške divizije prispele v Hisandžim na Madžurski meji. Sneg in dež ovirata operacije ameriškega letalstva, a organizirani severnokorejski gvarilci zadajajo četam ZN v osrčju Koreje neprestane hude izgube.

V Nepalju so odstavili Maharadžo in zdaj so v teku hudi boji z uporniki.

Generalna skupščina OZN je sprejela z veliko večino resolucijo o mirovnem programu Trygve Liea. Proti je glasovalo 5 držav (države sovjetskega bloka), 1 delegacija pa se je glasovanja vzdržala (ku-mintanški predstavnik).

Kitajska delegacija, ki bo prisostvovala seji Varnostnega sveta v zvezi z obtožbo o napadu ZDA proti Formozu je prispela z letalom iz Moskve v Prago. Odtod bo nadeljevala svojo pot v Lake Success.

Britanska vlada je privzela v to, da da Jugoslaviji takoj 3 milijone funtov šterlingov posojila za omiljenje posledic letošnje suše v naši državi.

Nogometno prvenstvo Slovenije KOROTAN JE V ODLIČNI IGRI PREMAGAL KRIM S 4 : 1 (0 : 1)

Kranj, 19. novembra

Danes sta se na domačem igrišču srečala dva favorita za naslov prvaka Slovenije v nogometni ligi in to Korotan in Krim iz Ljubljane.

Pred približno 1800 igralci se je danes odvijala lepa borba, polna napetosti in tehničnih fines nogometne igre, ki jo je predvsem podalo domače moštvo s svojo požrtvovalnostjo. V prvem polčasu je bila igra bolj odprta in v tem delu igre so gostje bili bolj nevarni, ker so igrali na dolge pasove in s tem nevarno napadali vrata domačinov, dočim so le-ti preveč kombinirali pred samimi nasprotnikovimi vrati. V 22 minuti je prišel Krim v vodstvo 1 : 0. Do konca polčasa se rezultat ni spremenil. V tem času je golman gostov Slevce odločno obranil nekaj nevarnih strel.

Po odmoru se je razvila še hitrejša in ostrejša igra, v kateri pa so si domačini z nizko igro ustvarili popolno premoč in zabili 4 gole, in sicer 2 po levem krilu Brezarju, ki je bil najboljši mož na igrišču. Goli so padali v naslednjem vrstnem redu: v 11. minuti — levo krilo v solo akciji, v 17. min. je Jan z vošjem iz 20 m ostro streljal v trikot. Po tem голу so Kranjčani še bolj stisnili goste na njihovo polovico igrišča. V 28. min. je Brezar dosegel tretji gol. Najlepši gol je dal Božič v 33. min. s točnim strelom, ležeč na tleh. Do konca tekme pa je imel vratar Krima še priliko, da si je potrdil renome najboljšega vratarja v slovenski ligi. Oba vratarja sta bila zelo dobra. Napad Krima je bil premalo odločen, dočim so domači tokrat zaigrali v vsem odlično. Sodil je dobro Gvardjančič iz Ljubljane.

Ob koncu je dal tovariš Erlih, znani zvezni sodnik, naslednjo izjavo: „Krasen nogomet, ki ga je redko videti na slovenskih nogometnih igriščih. Brezar je bil najboljši mož na terenu“.

Sodnik Gvardjančič pa je izjavil: „Tekma je bila ostra, prava borba za točke. Krimu manjka kondicija. Zmaga Korotana je zaslužena, vendar je rezultat previsok, ker sta bila dva gola slučajna.“

V predtekni sta se srečala mladinski moštvi Korotana in Kladivarja iz Celja. Z boljšo in požrtvovalno igro so zmagali domači mladinci z visokim rezultatom 7:0 (4 : 0) in si s tem precej popravili položaj v slovenski mladinski ligi, ki so ga sami pokvarili v začetku mladinskega prvenstva.

BRATSTVO (HRASTNIK)

: LJUBELJ (TRŽIČ) 2 : 2 (1 : 1)

Tako lepe, tipično prvenstvene tekme kot je bila nedeljska, že dolgo ni bilo v

TEDENSKA KRONIKA

V proslavo Dneva republike priredi Ljudska prosveta v Kranju v torek 28. novembra ob 20. uri v sindikalnem domu velik svečan koncert. Na njem nastopita ženski pevski zbor SKUD-a „France Prešeren“ in Gorenjski vokalni kvintet z izbranimi umetniškimi in narodnimi pesmi.

Konferenca Ljudske prosvete mesta Kranja, deločena za 27. novembra je preložena.

Pri gradbenem podjetju „Projekt“ v Kranju sta najboljša delovna kolektiva Standar in Planina dala obvezo, da bosta do konca leta za skupno 17% preseгла svoj letni plan. Kolektiv stavbišča Standard pa bo do Dneva republike, izvršil svoj plan 100%.

SKUD „Tone Sifer“ v Skofji Loki daje v zvezi z dopisom njihovega gostovanja v Zireh, ki ga je objavil naš list naslednje pojasnilo: Člani njihove dramske družine, ki je priredila v Zireh igro: „Za svobodo“ so mnenja, da članek našega dopisnika o tem gostovanju ni povsem objektivni; To pa vsled tega, ker so jim člani SKUD-a v Zireh šli v vsakem pogledu na roko, jim pomagali pri postavljanju kulis, kakor tudi ostali pripravi odra. Tem potom se zahvaljujemo Zirovcem za izkazano gostoljubnost in pristrčno priznanje ob njihovi prireditvi.

Kulturna prireditev v Šenčurju. V času tekmovanja v počastitev 10 obletnice Osvobodilne fronte priredi domače kulturno umetniško društvo „Lenart“ na Dan republike 29. t. m. ob 7 uri zvečer v prgsvetni dvorani v Šenčurju dramo Miška Kranjca v treh dejanjih „Pot do zločina“. Igra je vzeta iz prekmurskega življenja in nam prikazuje, kako nezdrave socialne in politične razmere pospešujejo in tirajo ljudi v zločin. Med odmori igra mladinski trio. K obilni udeležbi vabi KUD „Lenart“ v Šenčurju.

Krajevni odbor Zveze barcev NOV v Trbojah priredi v nedeljo 3. decembra svečano odkritje spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Začetek svečanosti ob 13. uri pred spomenikom, kjer bo nagovor, nato odkritje in polaganje vencev pred spomenik. Pri svečanosti sodeluje domači pevski zbor. Na to bo v prosvetnem domu v Trbojah kulturpa prireditev, na kateri sodelujejo pionirji, pevski in dramski odsek domačega KUD-a. K svečanemu odkritju spomenika vabimo vse svoje padlih ter ostalo prebivalstvo, posebno pa še člane ZB.

Krajevni odbor ZB Trboje

Dramska sekcija IZUD-a „Gorenje“ Predoslije, priredi v soboto 25. 11. 1950. ob 20. uri in v nedeljo ob 15. uri kot prvo igro v letošnji sezoni dramo v treh dejanjih Miška Kranjca: „Pot do zločina“.

TUDI S TEM JE TREBA KONČATI

Na področju mestnega ljudskega odbora Kranj imamo ljudi, ki še vedno mislijo, da živijo v nekdanji kapitalistični kraljevini Jugoslaviji, ko so nekateri obrtniki lahko delali z vajenci, kakor se jim je zljubilo in kakor so sami hoteli.

Tak primer strega izkoriščevalskega tipa je tudi šiviljska mojstrica Konjedič Hilda v Stražišču, ki je prav do sedaj zaposlevala učence po 16 ur dnevno, brez vsakega griljaja hrane, 28. oktobra pa celo vso noč, tako da so delale učence nepretrgano 21 ur. Poleg tega jim navedena mojstrica ni dala niti dinarja pripadajoče plače.

Ceravno je bila že dvakrat opozorjena, je nenehno in nečloveško ravnala z učenci v gospodarstvu, dokler je niso 11. novembra ob 22. uri pri tem zalotili organi ljudske oblasti in s tem napravili konec

Tržiču. Prav takih se občinstvo Tržiča še želi.

V prvem in drugem polčasu je imelo moštvo Ljubelja več od igre, saj je bilo več čas v premoči. Edino kar manjka Tržičanom so strelci. Kljub temu, da je bilo dosti udarcev na nasprotnikov gol je vse ostalo plen odlične ožje obrambe gostov. Rezultat po prikazani igri ni realen in bi domači morali zmagati vsaj s par goli razlike. Gostje so se proti koncu igre povsem povlekli v obrambo in tako uspeli rešiti nerešen rezultat. K temu so igrali zelo grobo in s silo, kar ni tovariško niti športsko. Da je temu res tako je dokaz, da so gostje streljali samo 5 favlov, a domači 26. Gole za domače sta dala Dornik II in Puškarevič. Sodnik Perko je sodil objektivno in avtoritativno. —P—

grobemu kršenju zakona in izkoriščanju človeka po človeku.

Za vsa svoja dejanja bo dobila zasluženo kazen.

Popravek — V zadnji Tedenski kroniki naj se glasi naslov „Vročekrvneži v Godešiču“, a ne kot je bilo objavljeno „iz Godešiča“, da se ne bi čutili prizadeti vaščani, ki niso imeli s pretepom nobenega opravlja.

V tovarni „Sava“ v Kranju so do 20. t. m. končali s prevedbo delavcev v nove nazive. Nove nazive po strokovni sposobnosti je dobilo 518 delavcev in delavk. Komisija za prevedbo je delala vsak dan neprenehoma in je s trdo voljo dosegla ta uspeh.

Saboterji odkupov predani javnemu tožilstvu. — Okrajna kontrolna komisija okoliškega okraja Kranj je v sodelovanju z drugimi organi oblasti pregledala kako izpolnjujejo kmetovalci obvezne odkupe ter ugotovila da so le-ti v kranjskem okoliškem okraju v zaostanku z obveznimi odkupi za več vagonov masti in okroglo 2 milijona litrov mleka.

Zaradi nemarnega zavlačevanja odkupa mleka, masti in mesa je uvedlo javno tožilstvo kazenski postopek proti: **Debeljak Matevžu**, predsedniku KLO Zg. Luša, **Potčnik Francu**, posestniku Zg. Luša in **Jamnik Francu**, predsedniku KZ Zminec.

Krajevni ljudske odbor Trata pri Skofji Loki je razrešil odborniških dolžnosti **Ravnikar Cirila** iz Virmas in **Jenko Kocijana** iz Lipnice, katera sta bila v velikem zaostanku v obvezni oddaji masti in mleka, čeprav bi morala biti kot odbornika za vzgled ostalim kmetovalcem. Kontrolni organi nadaljujejo preiskavo.

Spominski dnevi

15. novembra 1942. — Z Gorenjskega je odšla v Slovensko Koroško skupina 11 partizanov in političnih delavcev.

26. novembra 1944. — Borba Kokrškega odreda z Nemci pri Lomu. Sovražnik je imel 33 mrtvih in 36 ranjenih.

28. novembra 1820. — Rojen Friedrich Engels.

29. novembra 1945. — Proglasitev FLRJ

Dežurna služba

Od 26. novembra dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri državnem socialnem zavarovanju v Kranju dr. Bežek Josip — telefon 353. Obiski na domu naj se prijavijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

Četrtek, 23. novembra ob 20. uri. W. Shakespeare: „Kar hočete“ — 4. repriza. Sobota, 25. novembra ob 20. uri W. Shakespeare: „Kar hočete“ — 5. repriza.

Kino

„STORŽIČ“ KRANJ: od 23. do 28. novembra, ameriški film „Ljubavna zgodba“; 29. in 30. novembra, jugoslovanski film „Sofka“.

„SVOBODA“ STRAŽIŠČE: od 24. do 27. novembra, ameriški film „Jane Ayer“.

ŠKOFJA LOKA: od 23. do 26. novembra, italijanski film „Rigoletto“; od 28. do 30. nov. francoski film „Chlochemert“.

TRŽIČ: od 24. do 26. novembra, angleški film „Johnny Francoz“; od 29. do 30. novembra, jugoslovanski film „Slavica“.

Mali oglasi

Oktobra ukradeno osebno in OF izkaznico ter industrijske točke na ime Dimic Jože, Kranj, Titov trg — proglašam za neveljavne.

Išče se pridno dekle k tročlanski družini v Kranju za hišno pomočnico. Pisane ponudbe je poslati na upravo Gor. glasa, Kranj.

Preklujem za neveljaven blok št. 40, izdan v komisijski prodajo 22. II. 50.

Dekle staro 35 let, vajeno vseh kmečkih del, tudi gospodinjstva išče službe v okolici Bleda ali Ljubljane. Ponudbe na upravo lista.

20. novembra v Tržiču izgubljeno listino z osebno, industrijsko in živiljsko nakaznico, 1850 din ter ostalimi dokumenti vrniti proti nagradi 1000 din na Zija Emin, Tržič, Spodnja Preska 11.

Proglašam za neveljavno izgubljeno legitimacijo od kolesa „Ideal“, spoznavna tablica št. 5178, na ime Zavrl Francka, Zgornje Bitnje 20.

Drobne in važne vesti OD VSEPOVSOD

Z nedeljskimi volitvami so končane volitve v odbore frontnih organizacij po vsej Sloveniji. Volili so v 15 okrajih in to: Novo mesto, Trebnje, Ilirska Bistrica, Maribor - okolica, Ptuj, Poljčane, Radgona, Ljutomer, Murska Sobota, Crnomelj, Dolnja Lendava, Postojna, Ljubljana - okolica, Gorica in Kranj - okolica. Povsod se je volitev udeležila ogromna večina frontovcev.

V reško pristanišče je prispela prva pošiljka živil iz ZDA, ki hoče s pravočasno pomočjo omiliti posledice suše in pomagati naši državi.

1200 kg kruha na uro izdeluje prva industrijska pekarna v Splitu. Take pekarnice grade še v Titovgradu in v naselju Titovih rudnikov v Banovičih.

Z varčevanjem pri porabi premoga so slovenski železničarji prihranili v štirih letih nad 221 milijonov dinarjev.

Kolektiv Titovih zavodov „Litostroj“ je uspešno odlič 17 ton težki del pokrova za turbino hidrocentrale v Medvodah. To je najtežji odlitek za turbine, ki je do sedaj izdelan v Jugoslaviji.

Važno obvestilo

Poverjeništvu za notranje zadeve MLO Kranj obvešča prebivalstvo mesta Kranja, da se bodo v času od 20. nov. 1950 do 10. februarja 1951 državljanom FLRJ od 16. leta starosti dalje izdajale nove osebne izkaznice.

Izdajanje se bo vršilo v stranski dvorani Sindikalnega doma v Kranju. Vsak naj prinese s seboj spodaj navedene dokumente:

1. Izpolnjeno prijavo (priglasnico) in izpolnjeno prijavo stalnega bivališča. Ta dva obrazca se izpolnita na matičnem uradu MLO-ja, Kdor navedenih obrazcev še ni izpolnil naj to stori v najkrajšem času.

2. Dosedanja osebna izkaznica (če jo poseduje), katera se ob prejemu nove odda.

3. Eno izmed spodaj navedenih listin, iz katerih bo možno ugotoviti istovetnost: rojstni list, poročni list, delavsko ali uslužbenko knjižico ali slični dokument.

4. Potrdilo o vpisu v državljansko knjigo naj prinesejo samo tiste osebe, ki so se vpisale v državljansko knjigo v krajih izven območja mesta Kranja.

5. Vsi moški, v starosti od 18 do 55 let in rezervni oficirji do 60 leta morajo poleg navedenih dokumentov predložiti še vojaško knjižico ali vojaški dokument, ki ga posedujejo.

6. Dve slike v velikosti 3 krat 4 cm.

Ponovno sporočamo, da mora vsaka oseba ob priliki izpolnjevanja „priglasilnice“ navesti poimensko dve priči z naslovom, ki lahko potrdita istovetnost osebe in državljanstva.

Osebnne izkaznice se bodo izdajale vsak dan, razen nedelje, od 7 do 12 in od 14 do 17 ure.

Opozarjamo, da se izkaznice po preteku navedenega roka ne bodo izdajale osebam, ki si iz neupravičenega vzroka izkaznice niso preskrbele v tem času.

Iz pisarne poverjeništvu za notr. zadeve

OBJAVA

Legitimacije ljudskih inspektorjev, ki so bili izvoljeni za mandatno dobo 1949 do 50 so s 15. novembrom t. l. izgubile svojo veljavnost. Od tega dne dalje se morajo novoizvoljeni LI izkazati z novimi legitimacijami, izdane za leto 1950 do 51.

Ljudski inspektorji, ki letos niso bili vnovič izvoljeni, naj vrnejo svoje legitimacije na Okrajno kontrolno komisijo, Kranj - okolica, soba 97.

Okrajna kontr. komisija Kraj - okolica.

OBVESTILO

Vse potrošnike garantirane preskrbe, ki so upravičeni do popravila obutve opozarjamo, da so kuponi za popravilo čevljev veljavni le v letu 1950. Radi tega naj vsi, ki posedujejo omenjene kupone, oddajo obutev pravočasno v popravilo.

Čevljarske popravilnice so obveščene, da morejo pospešiti popravilo obutve.

Sprejmemo moškega, ki je več vseh gospodarskih del za mestno ekonomijo. Lahko je z družino! Prijaviti se na MLO Škofja Loka.

17. novembra izgubljene industrijske točke na ime Stijan Drago, V. p. 39063 Kranj vrniti na naslov, v nasprotnem slučaju pa jih proglašam za neveljavne.